

Sociālās iekļaušanas politikas koordinācijas komitejas sēdes

PROTOKOLS Nr.3

Rīgā,

2015.gada 22.oktobrī

Skolas ielā 28, 2.korpusa 3.stāva zālē

plkst. 14:00

SĒDĒ PIEDALĀS:

Ingus Alliks, komitejas vadītājs, LM Valsts sekretāres vietnieks

Komitejas locekļi:

Kristīne Cukure (pārstāv Kristīni Našenieci), Ārlietu ministrijas ES Koordinācijas departamenta COREPER I sagatavošanas nodaļas vadītāja vietiece

Jānis Felsbergs, Latvijas Pensionāru federācijas Pensiju komisijas vadītājs

Kristīne Fomina, Ekonomikas ministrijas Būvniecības un mājokļu politikas departamenta Sistēmu pārvaldības nodaļas juriskonsulte

Inga Kalniņa, Kurzemes plānošanas reģiona administrācijas Sociālo pakalpojumu attīstības eksperte

Dzintra Mergupe-Kutraite, Izglītības un zinātnes ministrijas Izglītības departamenta vecākā referente

Ludis Neiders, Ekonomikas ministrijas Tautsaimniecības strukturpolitikas departamenta Ekonomiskās politikas koordinācijas nodaļas vadītāja vietnieks

Dace Strautkalne, Zemgales plānošanas reģiona sociālo jautājumu attīstības speciāliste

Viktors Veretjanovs, Centrālās statistikas pārvaldes Sociālās statistikas departamenta Ienākumu un dzīves apstākļu statistikas daļas vadītājs

Citi:

Ieva Kodoliņa – Miglāne, Finanšu ministrijas Nodokļu analīzes departamenta Nodokļu politikas stratēģijas nodaļas vecākā eksperte

Ilze Zvīdriņa, Labklājības ministrijas Darba tirgus politikas departamenta direktora vietiece

SĒDĒ NEPIEDALĀS:

Gunta Anča, Latvijas cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācijas „Sustento” valdes priekšsēdētāja

Elīna Ālere-Fogele, biedrības „EAPN-Latvia” valdes locekle

Egils Baldzēns, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības priekšsēdētāja vietnieks

Ingūna Badūne, Biedrības „Baltā māja” vadītāja

Daina Brante, Veselības ministrijas Stratēģiskās plānošanas nodaļas vecākā eksperte

Maruta Bubene, Rīgas domes Labklājības departamenta Rīgas patversmes vecākā sociālā darbiniece

Laura Gintere, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Elektroniskās pārvaldes departamenta Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju politikas nodaļas vadītāja

Iveta Girucka, Satiksmes ministrijas Autosatiksmes departamenta Autotransporta nodaļas vecākā referente

Valda Iljanova, Latgales plānošanas reģiona Attīstības un plānošanas nodaļas plānotāja

Ligita Kadžule, Latvijas Lauku sieviešu apvienība, salas novada lauksaimniecības konsultante

Pēteris Leiškalns, Latvijas Darba devēju konfederācijas Sociālās drošības un veselības aizsardzības eksperts

Nadežda Mazure, Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Koordinācijas un kontroles pārvaldes Dienestu koordinācijas biroja galvenā inspektore

Linda Naudiša, Kultūras ministrijas Sabiedrības integrācijas departamenta Sabiedrības integrācijas un pilsoniskās sabiedrības attīstības nodaļas vecākā referente

Ineta Puriņa, Vidzemes plānošanas reģiona Projektu vadītāja

Ilze Rudzīte, Latvijas Pašvaldību savienības padomniece veselības un sociālajos jautājumos

Sandra Segliņa (pārstāv Evu Mustermani), Tieslietu ministrijas Stratēģijas departamenta vecākā referente

Ilze Slokenberga, Zemkopības ministrijas Starptautisko lietu un stratēģijas analīzes departamenta Stratēģijas analīzes nodaļas vadītāja vietniece

Romans Stankevičs, Fonda „Roma” pārstāvis

Vaira Vucāne, Latvijas Bērnu fonda viceprezidente

Sēdi protokolē:

Evija Kūla, komitejas vadītāja vietniece, LM Sociālās iekļaušanas un sociālā darba politikas departamenta vecākā eksperte

Darba kārtība:

1. Komitejas sēdes atklāšana un darba kārtības apstiprināšana.
2. IIN neapliekamais minimums, diferencēts neapliekamais minimums un solidaritātes nodoklis –plānotās izmaiņas.
3. Minimālās mēneša darba algas noteikšanas kritēriji.
4. Grozījumi Sociālās iekļaušanas politikas koordinācijas komitejas nolikumā saistībā ar ESF aktivitāti par iekļaujoša darba tirgus un nabadzības riska pētījumiem un monitoringu¹.
5. Citi jautājumi.

---

¹ Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 9.2.1.specifiskā atbalsta mērķa “Paaugstināt sociālo dienestu darba efektivitāti un darbinieku profesionalitāti darbam ar riska situācijā esošām personām” 9.2.1.2.pasākums “Iekļaujoša darba tirgus un nabadzības risku pētījumi un monitorings”

Sēdes norise:

**1. Komitejas sēdes atklāšana un darba kārtības apstiprināšana.
(I.Alliks)**

I.Alliks atklāj 2015.gada trešo komitejas sēdi. Tiek apstiprināta sēdes darba kārtība.

**2. IIN neapliekamais minimums, diferencēts neapliekamais minimums un solidaritātes
nodoklis – plānotās izmaiņas.
(I.Kodoliņa-Miglāne)**

(I.Alliks, J.Felsbergs, V.Veretjanovs)

I.Kodoliņa-Miglāne sniedz prezentāciju par jauno iniciatīvu – solidaritātes nodokli, kura mērķis ir mazināt nodokļu regresivitāti. Šī iniciatīva attiektos uz 4,7 tūkst. iedzīvotāju, kuru algas ir virs 4 tūkst. eiro mēnesī. Solidaritātes nodokļa aprēķina sistēma darbosies analogi valsts sociālās apdrošināšanas iemaksām, tādējādi neradot administratīvo slogu ne darba devējiem, ne darba ņēmējiem. Otrs nevienlīdzības mazināšanas instruments, ko Finanšu ministrija piedāvā, ir diferencētais neapliekamais minimums. Neapliekamais minimums 2016.gadā palielināsies par 10 eiro mēnesī (no 75 eiro līdz 85 eiro mēnesī), savukārt diferencētais neapliekamais minimums stāsies spēkā no 2016.gada. Tika izvēlēts risinājums diferencēto nepaliekamo minimumu piemērot gada griezumā, jo mēneša griezumā strādājošajam var veidoties nodokļu parādi, kā rezultātā valstij no nodokļu maksātājiem gada beigās šī summa būs jāpiedzen. Informē, ka elektroniskā deklarēšanās sistēma visu automātiski apkopos, tāpēc deklarāciju iesniegšana būs maksimāli vienkārša. Tāpat uzsver, ka rīcībā esošo ienākumu samazinājums mēneša griezumā nebūs būtisks – 2020.gadā 5,8 eiro mēnesī.

I.Alliks jautā, vai neapliekamo minimumu mēneša griezumā nevērtēs, sākot ar 2017.gadu? Vai mainīsies pensionāru neapliekamā minimuma piemērošanas kārtība?

I.Kodoliņa-Miglāne atbild, ka mēnesī piemērotais neapliekamais minimums no 2017.gada pakāpeniski tiks samazināts, līdz 2020.gadam tas sasniegs nulli. No 2020.gada tiks piemērots tikai diferencētais neapliekamais minimums (piemēro gada griezumā). Pensionāriem neapliekamā minimuma piemērošanas kārtība tiks saglabāta tāda pati kā līdz šim – mēneša griezumā.

I.Alliks jautā, vai, šobrīd, strādājot pie jaunā Nodokļu politikas pamatnostādņu projekta 2017.-2021.gadam, neparādīsies risks, ka tiks identificēti efektīvāki risinājumi nodokļu progresivitātes ieviešanai? Vai Finanšu ministrijai ir redzējums par šajās pamatnostādņēs iekļaujamajiem pasākumiem?

I.Kodoliņa-Miglāne komentē, ka minēto ir grūti prognozēt. Darba grupa, kura strādā pie minētajām pamatnostādņēm, sasaukta tikai vienu reizi. Uzsver, ka viens no iekļaujamajiem uzdevumiem ir kapitāla nodokļu (dividendes) pārskatīšana.

J.Felsbergs lūdz skaidrot, kāpēc nav paredzēts atbalsts ģimenēm ar bērniem.

I.Kodoliņa-Miglāne vēlreiz uzsver, ka jau šodien ģimenes ar bērniem, kuru ienākumi ir zemi, nevar izmantot tiem pienākošos nodokļu atvieglojumus (ienākumi no darba ir zemāki nekā nodokļu atvieglojums).

J.Felsbergs jautā par fiksēto ienākumu saņēmējiem, minot, ka 2016.gadā šai mērķa grupai nekas nav paredzēts, pretēji ienākumu paaugstināšanai, kuras paredzētas strādājošiem ar zemiem ienākumiem, tādējādi dzenot šos iedzīvotājus vēl lielākā nabadzībā.

I.Alliks oponē, sakot, ka pensiju indeksācija 2016.gadā ir paredzēta, tāpēc nevar apgalvot, ka nekas nav paredzēts. Turklāt no 2017.gada plānotas izmaiņas saistībā ar minimālā ienākuma līmeni, kā ietvaros tiek pārskatīta minimālās pensijas aprēķināšanas formula, kā arī valsts un pašvaldību sociālie pabalsti.

J.Felsbergs komentē par sociālā budžeta daļas novirzīšanu veselības apdrošināšanai, kā arī iemaksu novirzīšanu 2.pensiju līmenim 6% apmērā – vai tas nepalielinās valsts budžeta noslodzi?

I.Alliks komentē, ka jautājums par speciālā sociālās apdrošināšanas budžeta novirzīšanu veselības aprūpei vēl ir diskutējams, kur jāpanāk kopējs viedoklis Veselības un Labklājības ministrijām. Papildus *I.Alliks* apstiprina, ka nākamgad 2.pensiju līmenim tiks novirzīti 6 %, komentējot, ka sociālās apdrošināšana sistēmai ilgtermiņā tas riskus nerada un ieņēmumu samazinājums netiek prognozēts.

I.Kodoliņa-Miglāne papildina, ka veselības nodoklis būs viens no jautājumiem, kas tiks vērtēts Nodokļu politikas pamatnostādņu 2017.-2021.gadam projekta ietvaros.

V.Veretjanovs vērš uzmanību uz terminu pielietojumu, aicinot uzmanīgi interpretēt datus. Piemēram, komentējot par vidējo algu, jāvērtē arī nodarbināto skaits.

3. Minimālās darba algas noteikšanas kritēriji. (I.Zvīdriņa)

(J.Felsbergs, E.Kūla)

I.Zvīdriņa prezentē par minimālās darba algas noteikšanas sistēmu Latvijā, sniedzot salīdzinājumu arī ar citu ES dalībvalstu praksi, situāciju un izaicinājumiem, kā arī ar Labklājības ministrijas priekšlikumiem, un Ekonomikas un Finanšu ministriju viedokļiem par minimālās mēneša algas izmaiņām 2016.gadā.

E.Kūla precizē, vai Latvijā ir lielākais īpatsvars strādājošo, kuri saņem minimālo algu procentuāli no vidējiem neto gada ienākumiem?

I.Zvīdriņa minēto apstiprina, ka no prezentācijā parādītajām ES dalībvalstīm Latvijā procentuāli pret šo rādītāju ir augstākā minimālā alga, papildinot, ka pēc pēdējās informācijas no Valsts darba inspekcijas Latvijā aizvien vairāk ir darba devēju, kuri pārveidojuši darba līgumus, noformējot, ka cilvēki strādā pusslodzi, bet realitātē cilvēki strādā nepamaksātas virsstundas.

J.Felsbergs komentē, ka aplokšņu algas netiek ņemtas vērā, izstrādājot politikas, tai skaitā nabadzības jautājumu risināšanā.

I.Zvīdriņa atbild, ka minimālā darba alga un aplokšņu algas nereti tiek savstarpēji saistītas, taču aplokšņu algas attiecas uz kvalificētiem, nevis mazkvalificētiem darbiniekiem, kuru, kā iepriekš minēts, arvien biežāk saskaras ar neapmaksāto virsstundu gadījumiem. Minimālā alga ir instruments ienākumu nevienlīdzības mazināšanai, taču Latvijā nevienlīdzība no algas noteikšanas sistēmas ir līdzvērtīga citām ES dalībvalstīm un problēma saistībā ar ienākumu

nevienlīdzību pastāv pēc nodokļu piemērošanas un pabalstu saņemšanas, ja salīdzina ar OECD² dalībvalstīm.

4. Grozījumi Sociālās iekļaušanas politikas koordinācijas komitejas nolikumā saistībā ar ESF aktivitāti par iekļaujoša darba tirgus un nabadzības riska pētījumiem un monitoringu.

(I.Alliks)

I.Alliks informē, ka kvoruma trūkuma dēļ šim jautājumam tiks piemērota rakstveida procedūra.

5. Citi jautājumi.

(I.Alliks)

I.Alliks informē, ka turpmāk stingrāk kontrolēs dalību šajā komitejā, rosinot apsvērt priekšlikumu izslēgt no komitejas sastāva tos pārstāvjus, kuri nav piedalījušies komitejas sēdē vismaz trīs reizes pēc kārtas.

Sēdes noslēgums 15:20.

Pielikumā sēdes materiāli:

1. Komitejas sēdes darba kārtība.
2. Prezentācija “FM priekšlikumi ienākumu nevienlīdzības mazināšanai, mazinot darbaspēka nodokļu slogu”.
3. Prezentācija “Minimālās mēneša darba algas noteikšana”.

Komitejas vadītājs

I.Alliks

Protokolēja

E.Kūla

---

² Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija